

Pharmacon exameneisen Adviseren 2 - 2019

Adviseren en informeren over UAD-geneesmiddelen per indicatiegebied

Verkoudheidsklachten

Passend advies geven

De kandidaat kan voor de indicaties:

- *(allergische) rhinitis (neusslijmvliesontsteking);*
- *bijholteontsteking (sinusitis);*
- *middenoorontsteking;*
- *hooikoorts (pollinose);*
- *verkoudheid, verstopte neus, loopneus;*
- *hoest (droge hoest en productieve hoest)*

Eindterm 7

- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een specifiek UAD-geneesmiddel
- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een product met een specifieke werkzame stof

Eindterm 8

- Benoemen wat een passend advies is over het gebruik van een UAD-geneesmiddel naar aanleiding van een gezondheidsvraag of een vraag over een kwaal of aandoening

Eindterm 9

- De meest belangrijke indicaties benoemen waarvoor UAD-geneesmiddelen worden verkocht (zie bijlage 1)

Eindterm 10 a

- De meest voorkomende klantvragen en gezondheidsklachten benoemen
 - o Benoemen wat de belangrijkste oorzaken en symptomen daarvan zijn

Eindterm 10 b

- Benoemen wat de beschikbare UAD-geneesmiddelen zijn bij verkoudheidsklachten (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de werking is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Benoemen wat de werkzame stof is (of werkzame stoffen zijn) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 2)

Eindterm 10 d

- Benoemen wat de juiste dosering is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Toelichten wat de juiste wijze van gebruik is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 10 e

- Benoemen wat de eerste en tweede keus UAD-geneesmiddelen zijn

Inlichten over gevolgen van gebruik:

De kandidaat kan voor de indicaties:

- *(allergische) rhinitis (neusslijmvliesontsteking);*
- *bijholteontsteking (sinusitis);*
- *middenoorontsteking;*
- *hooikoorts (pollinose);*
- *verkoudheid, verstopte neus, loopneus;*
- *hoest (droge hoest en productieve hoest)*

Eindterm 12

- Toelichten wat de aard is (eigenschappen) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
 - o Uitleggen wat middelen bij neusslijmvliesontsteking zijn (zie bijlage 1)
 - o Uitleggen wat middelen bij pollinose zijn (zie bijlage 1)
 - o Toelichten welke neusdruppels en –sprays en tabletten er zijn (zie bijlage 1)
 - o Toelichten welke inhalatieproducten er zijn (zie bijlage 1)
 - o Toelichten welke middelen er bij verschillende soorten hoest zijn (zie bijlage 1)
 - o Toelichten welke fytotherapeutische stoffen in UAD-geneesmiddelen bij verkoudheidsklachten zitten (bijlage 2)
- Toelichten wat de indicatie is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de te verwachten effecten zijn bij gebruik van beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 13

- Aantonen wat de risico's zijn bij het gebruik van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen als de klant behoort tot een van de risicogroepen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen welke groepen mensen meer risico lopen bij het gebruiken van UAD-geneesmiddelen (kinderen, ouderen, zwangere vrouwen, vrouwen die zwanger willen worden of vrouwen die borstvoeding geven, klanten met een ernstige orgaanfunctiestoornis (m.n. lever en nieren), klanten met een aandoening als diabetes en een hart- en vaatziekte, klanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, bestuurders van voertuigen en bedieners van machines)

Eindterm 14 a

- Beschrijven wat de relevante contra-indicaties zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 b

- Benoemen wat de relevante bijwerkingen zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (zeer vaak (1:100) en vaak (1:1000)) (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 c

- Aantonen wat de aanwijzingen voor onjuist gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 d

- Uitleggen wat de risico's zijn van combinatiegebruik tussen UAD-geneesmiddelen met andere UAD-geneesmiddelen of gezondheidsproducten

Eindterm 14 e

- Benoemen welke verschijnselen kunnen optreden bij een overdosering van UAD-geneesmiddelen (bijlage 1)

Eindterm 14 f

- Benoemen welke acties de klant moet ondernemen als sprake is van een overdosering van een UAD-geneesmiddel

Eindterm 15

- Benoemen in welke situatie een klant wordt geadviseerd naar de huisarts te gaan

Eindterm 19

- Toelichten in welke situaties de klant risico loopt op gezondheidsschade

HuidklachtenPassend advies geven

De kandidaat kan voor de indicaties:

- *desinfectie (ontsmetten) van huid en wonden;*
- *koortslip (herpes labialis, koortsuitslag, koortsblaasjes);*
- *zwemmerseczeem (tinea pedis, voetschimmel);*
- *wratten, likdoorns (eksterogen), steenpuist;*
- *(jeuk en pijn bij) insectenbeten en –steken;*
- *luieruitslag;*
- *huiduitslag (eczeem, dauwworm), acne;*
- *hoofdluis*

Eindterm 7

- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een specifiek UAD-geneesmiddel
- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een product met een specifieke werkzame stof

Eindterm 8

- Benoemen wat een passend advies is over het gebruik van een UAD-geneesmiddel naar aanleiding van een gezondheidsvraag of een vraag over een kwaal of aandoening

Eindterm 9

- De meest belangrijke indicaties benoemen waarvoor UAD-geneesmiddelen worden verkocht (zie bijlage 1)

Eindterm 10 a

- o De meest voorkomende klantvragen en gezondheidsklachten benoemen
 - Benoemen wat de belangrijkste oorzaken en symptomen daarvan zijn
 - virale aandoeningen van de opperhuid
 - bacteriële aandoeningen van de opperhuid
 - schimmelaandoeningen van de opperhuid
 - afwijkingen in de verhoorning van de opperhuid
 - afwijkingen in de talgklierfunctie van de lederhuid
 - de relatie tussen micro-organismen en huidaandoeningen
 - de belangrijkste soorten micro-organismen
 - de invloed van de belangrijkste soorten micro-organismen op de huid

Eindterm 10 b

- Benoemen wat de beschikbare UAD-geneesmiddelen zijn bij huidklachten (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de werking is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Benoemen wat de werkzame stof is (of werkzame stoffen zijn) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 2)

Eindterm 10 d

- Benoemen wat de juiste dosering is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Toelichten wat de juiste wijze van gebruik is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
 - o De basisprincipes van reiniging en ontsmetting van de huid uiteenzetten

Eindterm 10 e

- Benoemen wat de eerste en tweede keus UAD-geneesmiddelen zijn

Inlichten over gevolgen van gebruik

De kandidaat kan voor de indicaties:

- *desinfectie (ontsmetten) van huid en wonden;*
- *koortslip (herpes labialis, koortsuitslag, koortsblaasjes);*
- *schimmelinfectie*
- *zwemmerseczeem (tinea pedis, voetschimmel);*
- *wratten, likdoorns (eksterogen), steenpuist;*
- *(jeuk en pijn bij) insectenbeten en –steken;*
- *luieruitslag;*
- *huiduitslag (eczeem, dauwworm), acne;*
- *hoofdluis*

Eindterm 12

- Toelichten wat de aard is (eigenschappen) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen bij huidklachten (bijlage 1 en 2)
 - o Uitleggen wat reiniging- en ontsmettingsmiddelen voor de huid zijn (bijlage 1)
 - o Verklaar welke UAD-geneesmiddelen er zijn bij huidklachten (bijlage 1)
- Toelichten wat de indicatie is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de te verwachten effecten zijn bij gebruik van beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 13

- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen als de klant behoort tot een van de risicogroepen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen welke groepen mensen meer risico lopen bij het gebruiken van UAD-geneesmiddelen (kinderen, ouderen, zwangere vrouwen, vrouwen die zwanger willen worden of vrouwen die borstvoeding geven, klanten met een ernstige orgaanfunctiestoornis (m.n. lever en nieren), klanten met een aandoening als diabetes en een hart- en vaatziekte, klanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, bestuurders van voertuigen en bedieners van machines)

Eindterm 14 a

- Beschrijven wat de relevante contra-indicaties zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 b

- Benoemen wat de relevante bijwerkingen zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (zeer vaak (1:100) en vaak (1:1000)) (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 c

- Aantonen wat de aanwijzingen voor onjuist gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 d

- Uitleggen wat de risico's zijn van combinatiegebruik tussen UAD-geneesmiddelen met andere UAD-geneesmiddelen of gezondheidsproducten

Overige indicaties

(kinderziekten, stoppen met roken, nervositeit, reisziekte, noodanticonceptie, rusteloze benen en vaginale schimmelinfecties)

Passend advies geven

De kandidaat kan voor de overige indicaties waaronder valt:

- *kinderziekten;*
- *nicotinesubstitutie (stoppen met roken);*
- *psychische klachten*
- *reisziekte;*
- *morningafterpil*
- *overgangsklachten*
- *tanden en mond*
- *vaginale schimmelinfecties*
- *urineproblemen*

Eindterm 7

- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een specifiek UAD-geneesmiddel
- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een product met een

specifieke werkzame stof

Eindterm 8

- Benoemen wat een passend advies is over het gebruik van een UAD-geneesmiddel naar aanleiding van een gezondheidsvraag of een vraag over een kwaal of aandoening

Eindterm 9

- De meest belangrijke indicaties benoemen waarvoor UAD-geneesmiddelen worden verkocht (zie bijlage 1)

Eindterm 10 a

- De meest voorkomende klantvragen en gezondheidsklachten benoemen
 - o Benoemen wat de belangrijkste oorzaken en symptomen daarvan zijn

Eindterm 10 b

- Benoemen wat de beschikbare UAD-geneesmiddelen zijn (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de werking is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Benoemen wat de werkzame stof is (of werkzame stoffen zijn) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 2)
-

Eindterm 10 d

- Benoemen wat de juiste dosering is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Toelichten wat de juiste wijze van gebruik is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
 - o Uitleggen wat de belangrijkste aspecten van de noodanticonceptiepil zijn

Eindterm 10 e

- Benoemen wat de eerste en tweede keus UAD-geneesmiddelen zijn

Inlichten over gevolgen van gebruik

De kandidaat kan voor de overige indicaties waaronder valt:

- *kinderziekten;*
- *nicotinesubstitutie (stoppen met roken);*
- *psychische klachten*
- *reisziekte;*
- *morningafterpil*
- *overgangsklachten*
- *tanden en mond*
- *vaginale schimmelinfecties*
- *urineproblemen*

Eindterm 12

- Toelichten wat de aard is (eigenschappen) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Toelichten wat de indicatie is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

- Uitleggen wat de te verwachten effecten zijn bij gebruik van beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 13

- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen als de klant behoort tot een van de risicogroepen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen welke groepen mensen meer risico lopen bij het gebruiken van UAD-geneesmiddelen (kinderen, ouderen, zwangere vrouwen, vrouwen die zwanger willen worden of vrouwen die borstvoeding geven, klanten met een ernstige orgaanfunctiestoornis (m.n. lever en nieren), klanten met een aandoening als diabetes en een hart- en vaatziekte, klanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, bestuurders van voertuigen en bedieners van machines)

Eindterm 14 a

- Beschrijven wat de relevante contra-indicaties zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 b

- Benoemen wat de relevante bijwerkingen zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (zeer vaak (1:100) en vaak (1:1000)) (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 c

- Aantonen wat de aanwijzingen voor onjuist gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 d

- Uitleggen wat de risico's zijn van combinatiegebruik met andere UAD-geneesmiddelen of gezondheidsproducten

Eindterm 15

- Benoemen in welke situatie een klant wordt geadviseerd naar de huisarts te gaan

Eindterm 19

- Toelichten in welke situaties de klant risico loopt op gezondheidsschade

Homeopathie

Eindterm 8

- Benoemen wat een passend advies is over het gebruik van een UAD-geneesmiddel naar aanleiding van een gezondheidsvraag of een vraag over een kwaal of aandoening

Eindterm 10 b

- Benoemen wat de beschikbare UAD-geneesmiddelen zijn (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de werking is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Benoemen wat de werkzame stof is (of werkzame stoffen zijn) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 2)

Eindterm 10c

- De essentie van de homeopathie samenvatten
- De basisprincipes van de homeopathie toelichten
 - o Op hoofdlijnen uitleggen hoe homeopathica werken
 - o Toelichten aan welke eisen de toediening moet voldoen
 - o Uitleggen wat een homeopathisch simplex is
 - o Uitleggen wat een homeopathisch complex is
- Toelichten welke specifieke risico's kunnen gelden voor homeopathica
- Toelichten welke groep aandoeningen met name geschikt is voor homeopathische behandeling
- Verklaar welke UAD-geneesmiddelen behoren tot de RVH-homeopathische of RVH-fytotherapeutische geneesmiddelen (zie bijlage 1)

Eindterm 10 d

- Benoemen wat de juiste dosering is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Toelichten wat de juiste wijze van gebruik is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 13

- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen als de klant behoort tot een van de risicogroepen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen welke groepen mensen meer risico lopen bij het gebruiken van UAD-geneesmiddelen (kinderen, ouderen, zwangere vrouwen, vrouwen die zwanger willen worden of vrouwen die borstvoeding geven, klanten met een ernstige orgaanfunctiestoornis (m.n. lever en nieren), klanten met een aandoening als diabetes en een hart- en vaatziekte, klanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, bestuurders van voertuigen en bedieners van machines)

Bijlage 1

Producten – 2019

Allergische rhinitis

- Allerfre
- Reactine
- Prevalin
- Allergo-COMOD

Verkoudheid, verstopte neus, loopneus

- Bisolnasal
- Dampo Verkoudheidsbalsem
- Luuf Verkoudheidsbalsem baby
- Luuf Verkoudheidsbalsem kind
- Otrivin
- Otrivin Duo
- Vicks Sinex
- Vicks Vaporub

Droge hoest

- Fluitussin
- Natterman Bronchicum Extra Sterk
- Natterman Noscasan
- Roter Noscapept
- Bisolnex

Productieve hoest

- Mucodyne Adult
- Natterman Bronchicum
- Bisolhelix

Desinfectie

- Betadine Oplossing
- Betadine Scrub
- Betadine Shampoo
- Betadine Zalf
- Betadine Zalfgaas
- Dettol Med concentraat
- Dettol Med huidspray

Schimmelinfectie

- Canesten Skin
- Daktarin
- Daktarin Nagellak
- Lamisil
- Lamisil Once

Wratten

- Formule W

(jeuk en pijn bij) Insectenbeten en –steken

- Nestosyl

Huidklachten

- Daro Trekzalf
- Daro Zinkzalf

Hoofdhuidklachten

- Selsun

Hoofdluis

- Prioderm lotion
- XTLuis

Nicotinesubstitutie

- Nicorette kauwgom 2mg freshfruit
- Nicorette kauwgom 2mg menthol mint
- Nicorette kauwgom 4mg menthol mint
-
-

Nervositeit

- Valdispert 45 mg
- Valdispert 450 mg

Reisziekte

- Primatour
- Suprimal

Noodanticonceptie

- NorLevo
- EllaOne

Mondklachten

- Corsodyl mondspoeling
- Corsodyl tandgel
- Pyralvex

Urinewegproblemen

- Granufink Femina
- Granufink Prosta
- Granufink Prosta Forte
- Roter Uva-Ursi

Vaginale schimmelinfecties

- Canesten Gyno

Homeopathie

- A. Vogel Arnica D6
- A. Vogel Belladonna D4
- A. Vogel Cinuforce
- A. Vogel Famosan
- A. Vogel Gastronol
- A. Vogel Nux vomica D4
- A. Vogel Pollinosan
- A. Vogel Thuja D6
- Cocculine
- Coryzalia
- Homeovox
- Sédatif PC
- Oscillococcinum
- Traumeel S
- VSM Arnica Montana D6
- VSM Nisyleen
- VSM Okugest
- VSM Tonsiotreen
- VSM Tussistin
- VSM Kind Chamodent
- VSM Kind Cinababy
- VSM Kind Kindival
- VSM Kind Nisykind tabletten
- VSM Kind Tussikind siroop

Fytotherapie

- A. Vogel Aesculaforce
- A. Vogel Dormeasan
- A. Vogel Drosera complex
- A. Vogel Thuja ø
- A. Vogel Valeriaan ø = D1
- A. Vogel crème Bioforce

Bijlage 2

Werkzame stoffen – 2019

Allergische rhinitis

- Cetirizinehydrochloride
- Dinatriumcromoglicaat
- Loratadine

Verkoudheid, verstopte neus, loopneus

- Bergdenolie
- Dennennaaldenolie
- Eucalyptusolie
- Ipratropiumbromide
- Kamfer
- Levomenthol
- Majoranaolie
- Oxymetazolinehydrochloride
- Terpentijnolie
- Thymol
- Tramazolinehydrochloride
- Xylometazolinehydrochloride
- Zoutoplossing 0,9% en 2,2%

Droge hoest

- Codeïnefosfaat
- Noscapinehydrochloride

Productieve hoest

- Acetylcysteïne
- Broomhexinehydrochloride
- Carbocysteïne
- Hedera helix
- Dactylopius coccus
- Drosera rotundifolia
- Picea excelsa
- Inula helenium
- Cephaelis ipecacuanha

Acne

- Benzoylperoxide
- Miconazolnitraat

Desinfectie

- Benzalkoniumchloride
- Chloorxylenol
- Povidon jodium

Koortslip

- Aciclovir

Schimmelinfectie

- Clotrimazol
- Miconazolnitraat
- Terbinafinehydrochloride

Wratten

- Salicylzuur

(jeuk en pijn bij) insectenbeten en –steken

- Pramocaïne
- Tripelennaminehydrochloride
- Zinkoxide

Huidklachten

- Sulfobituminoseammonium
- Zinkoxide

Hoofdhuidklachten

- Seleniumsulfide

Hoofdluis

- Dimeticon
- Malation
-

Nicotinesubstitutie

- Nicotine

Nervositeit

- Valeriana extractum

Reisziekte

- Chloorcyclizinehydrochloride
- Cinnarizine
- Meclozinehydrochloride

Noodanticonceptie

- Levonorgestrel
- Ulipristal acetaat

Homeopathie

- Aesculus hippocastanum
- Abrus precatorius
- Aconitum napellus
- Alchemilla vulgaris
- Allium cepa
- Alumina
- Ammi visnaga
- Antimonium sulfuratum auratum
- Argentum nitricum
- Arnica montana
- Arsenicum album
- Arum triphyllum
- Avena sativa
- Belladonna
- Bryonia alba
- Bryonia cretica
- Bryonia dioica
- Calendula officinalis
- Carbo vegetabilis
- Cardiospermum halicacabum
- Chamomilla
- Chelidonium majus
- Cimicifuga racemose
- Cinnabaris

Mondklachten

- Chloorhexidinedigluconaat
- Rhei extractum
- Salicylzuur

Urinewegproblemen

- Arctostaphylos uvaursi folium
(berendruifblad)
- Pompoenpitextract
- Pompoenpitolie
- Sabal serrulata-extract

Vaginale schimmelinfecties

- Clotrimazol

- Cocculus indicus
- Colocythis
- Drosera rotundifolia
- Echinacea angustifolia
- Eucalyptus globulus
- Eupatorium perfoliatum
- Ferrum phosphoricum
- Gelsemium sempervirens
- Guajacum officinale
- Hepar sulfur
- Hypericum perforatum
- Ignatia amara
- Ipecacuanha
- Kalium bichromicum
- Lachesis mutus
- Luffa operculata
- Melissa officinalis
- Mercurius iodatus ruber
- Mercurius solubilis
- Nux vomica
- Okoubaka aubrevillei
- Panax ginseng
- Passiflora incarnate
- Petroleum

- Phosphorus
- Populus candicans
- Pulsatilla pratensis
- Sabadilla
- Sepia officinalis
- Silicea
- Spongia tosta
- Symphytum officinalis
- Tabacum
- Thuja occidentalis
- Valeriana officinalis
- Vibernum opulus

Fytotherapie

- Aesculi hippocastani extractum
- Arnica montana
- Avena sativa
- Calendula officinalis
- Drosera rotundifolia
- Echinacea purpurea
- Hamamelidis extract
- Hyperici floris
- Ipecacuanha
- Melissa officinalis
- Passiflora incarnata
- Thuja occidentale
- Thymus vulgaris
- Valeriana officinalis

Bijlage 3

Terminologie – 2019

Aanbevolen dosering	Cervixkapje
Accidentele overdosering	Chronische aandoening
Acuut	Coïtus interruptus
Aderen	Combinatiegeneesmiddel
Adolescent	Condoom
Aften	Coördinatieproblemen
Afweersysteem	Criteria
Allergische reactie	Dagdosering
Allergische rhinitis	Desoriëntatie
Antagonist	Diabetici
Anticonceptie	Diuretica
Antidepressiva	Doktersvoorschrift
Antihistaminica	Doseringsschema
Antimycotica	Dosis
Antistollingsmiddelen	Droge hoest
Antiviraal	Duizeligheid
Anus	Eczeem
Ascorbinezuur	Effecten
Aspirator	Effectieve dosering
Astma	Eierstokken
AV	Eksterogen
Baarmoeder	Evenwichtsstoornissen
Bacteriële infectie	Exantheem
Bacteriën	Extract
Beginverergering	Fenylalanine
Benauwdheid	Fenylketonurie
Beroerte	Functiestoornis
Bewegingsziekte	Fytotherapeutica
Benigne prostaat hypertrofie	Fytotherapeutisch geneesmiddel
Bijwerking	Galactosemie
Bloedingstijd	Galbulten
Bloedneus	Gastro oesofageale reflux
Bloedplaatjes	Geelzucht
Bloedstolling	Geneesmiddel
Bloedverdunners	Geneeswijze
Braken	Geslachtsgemeenschap
Breed werkingsgebied	Geslachtsorganen
Bronchiaal	Gestandaardiseerd plantenextract
Buitenbaarmoederlijke zwangerschap	Giften
Bypass	Glaucoom
Candida albicans	Gluten

H1 antagonist	Loopneus
Haarvat	Luieruitslag
Hallucinatie	Luizen
Hartfalen	Maagsapresistent
Hartritmestoornissen	Maagzweer
Hemolytische anemie	MAO-remmers
Heparine	Medisch hulpmiddel
Herpes labialis	Mee-eter
Herpes simplex	Megacolon
Hersenbloeding	Melksuiker
Histamine	Methotrexaat
Hoestonderdrukkend	Micro-organisme
Hoestprikkel	Miskraam
Homeopathica	Misselijkheid
Homeopathisch geneesmiddel	Moedervlek
Hooikoorts	Motiliteit
Hormonaal	Mondzweren
Huiduitslag	Mucolytica
Hulpstof	Mucoviscidose
Hyperaciditeit	Natriumdiet
Hypertensie	Netelroos
Hyperventilatie	Neten
Hypofyse	Neuspoliep
Indicatie	Nicotinesubstitutie
Infectie	Nood anticonceptie
Inhaleren	NSAID
Innesteling	Occlusief verband
Insufficiëntie	Oedeem
Insuline	Ontsmetten
Interactie	Ontsteking
Irreversibele levernecrose	Ontstekingsremmend
Kaliumverlies	Oogboldruk
Kassacheck	Oorsuizen
Klinisch bewijs	Ophoesten
Klyasma	Orale conceptiva
Koortslip	Oropharyngeaal
Kortademigheid	ORS
Kruidengeneesmiddel	Overdosering
Kruidentincturen	Overgang
Lactatie	Overgevoeligheidsreactie
Lactose intolerantie	Parasieten
Lapp-lactase deficiëntie	Patiëntenbijsluiter
Lokaal	Penis
Longblaasjes	Pentoxifylline
Longemfyseem	

Perforatie van maag of darm	Tinea pedis
Pessarium	Toedieningsfrequentie
Platluis	Topicaal
Pollinose	Torpedovormig
Postoperatief	Toxisch
Prikkelhoest	Traditioneel gebruik
Prostaat	Transpireren
Pruritus	Trombose
Psoriasis	Tuberculose
Puisten	UA
Recept	UAD
Resistentie	Uitdroging
Retard werking	Uni-dosis
Rhinitis sicca	UR
Risicogroep	Urinelozing
RVG	Urinewegen
RVH	Urineweg-retentie
Sacharose	Urticaria
Salicylaten	Vaatverwijdend
Schaamluis	Vaccinatie
Schildklier	Vaginale afscheiding
Schimmeldodend	Vastzittende hoest
Schimmelinfectie	Veneuze insufficiëntie
Schurft	Vergeeten dosis
Sinusitis	Vergiftigingen
Slijmvlies	Verwardheid
Smaakstoornissen	Virus
Spasmen	Vluchtige oliën
Spijsverteringsproblemen	Vomeren
Spiraaltje	Voorbehoedsmiddel
Stofwisselingsprocessen	Voorhoofdholte
Stoornis	Waarschuwing
Stuipen	Wazig zien
Sucrose	Weerstand
Sufheid	Werkzame stof
Suspensie	Wetenschappelijk
Symptomatische behandeling	Wijnvlek
Symptomen	Wisselwerking
Taaislijmziekte	Witte bloedlichaampjes
Talg	Witte vloed
Tandbederf	Wratten
Tandglazuur	Zelfzorg
Tandplak	Zetpil
Tandvleesontsteking	Ziekte van Crohn
Therapeutische indicatie	Ziektekiemdodend

Zwemmerseczeem

Begrippen homeopathie en fytotherapie

Acute middelen
Allopathisch geneesmiddel
Anamnese
Beginverergering
Centesimaal
Chronische middelen
Constitutiemiddel
Decimaal
Dynamiseren
Geneesmiddelbeeld
Klassieke homeopathie
Klinische homeopathie
Modaliteit
Potentiëren
Remmende factoren
Ziektebeeld

Bijlage 4*: Meest risicovolle geneesmiddelen(groepen) met bijbehorende risicowaarschuwingen en adviezen:

Geneesmiddelengroep	Mondelinge risicowaarschuwing als (onderdeel van de) kassacheck	Advies door de (assistent)drogist
NSAID's -acetylsalicylzuur -carbasalaatcalcium -diclofenac -ibuprofen -naproxen	Dit geneesmiddel kan maagklachten en andere klachten veroorzaken, zeker bij veelvuldig gebruik. De (assistent)drogist kan u hierover informeren.	Risico hangt onder andere af van leeftijd klant, overige medicatie die klant gebruikt en of de klant gevoelig is voor NSAID's. Er zijn alternatieven: In veel gevallen is paracetamol een goed alternatief.
Middelen tegen diarree - loperamide	Zorg dat u bij gebruik van dit geneesmiddel voldoende vocht inneemt, bijvoorbeeld ORS.	U loopt het risico op uitdroging doordat het vocht met de diarree uit het lichaam verdwijnt. ORS bevat zouten en suikers die uw lichaam nodig heeft bij diarree.
Laxeermiddelen Onder andere: - bisacodyl - senna - natriumpicosulfaat	Dit geneesmiddel geeft risico op uitdroging. Ook bestaat het gevaar dat de darmen niet meer vanzelf werken ('luie' darmen).	Deze geneesmiddelen innemen met veel water of met ORS. Gebruik laxeermiddelen niet langer dan drie dagen achter elkaar. Werkt het niet voldoende binnen drie dagen? Raadpleeg dan uw arts.
Sint-Janskruid (Hypericum perforatum)	Dit middel kan invloed hebben op de werking van andere geneesmiddelen. Lees de bijsluiter of overleg zo nodig met uw arts of apotheker.	Kruiden, zoals Sint-janskruid, worden ten onrechte als onschuldig beschouwd. Het is belangrijk te weten bij welke geneesmiddelen u Sint-Janskruid niet moet gebruiken. Ook niet bij de

		anticonceptiepil, dat is namelijk ook een geneesmiddel.
Paracetamol - paracetamol - hot coldrex e.a.	Houd u aan de maximale dagdosering. Bij overschrijding hiervan kan lever- en nierbeschadiging ontstaan.	De maximale dosering niet overschrijden vanwege de kans op lever- en nierklachten. Gebruikt u dit geneesmiddel langer dan een maand? Neem dan maximaal 5 tabletten paracetamol > 500 mg per dag. Bij korter gebruik maximaal 6 tabletten per dag. Bij meer dan 15 pijnstillers per maand kunt u pijnstiller-afhankelijke hoofdpijn krijgen.
Miconazol	Dit geneesmiddel niet gebruiken als u bij de trombosedienst onder controle staat.	Miconazol kan de bloedstolling ontregelen.
Middelen tegen verstopte neus - xylometazoline - oxymetazoline - tramazoline (bisolnasal)	Als u deze geneesmiddelen te lang achter elkaar gebruikt, wordt uw klacht juist erger.	Deze geneesmiddelen maximaal 7 dagen achter elkaar gebruiken, daarna één maand niet.
Hoestmiddelen - noscapine - codeïne	Deze geneesmiddelen beïnvloeden uw reactievermogen. Kijk vooral uit met autorijden of het bedienen van machines. Noscapine niet gebruiken als u bij de trombosedienst onder controle staat.	Codeïne en noscapine werken alleen tegen droge kriebel- of prikkelhoest. Noscapine niet bij een slijmhoest gebruiken. Het onderdrukt de hoestprikkel die nodig is om het slijm op te

		<p>hoesten.</p> <p>Noscapine kan de bloedstolling ontregelen.</p>
<p>Middelen bij maagklachten</p> <p>- omeprazol - pantoprazol</p>	<p>Als u deze middelen lang achter elkaar gebruikt, kunt u last krijgen van bijwerkingen,</p>	<p>Omeprazol en pantoprazol kunnen bij langdurig gebruik bijwerkingen geven, zoals botontkalking, darminfecties en nierfalen.</p> <p>Gebruik indien mogelijk liever lichtere middelen, of overleg met een arts.</p>
<p>Extra*</p>	<p>* Vanwege privacy redenen is een mondelinge risicowaarschuwing bij de morning-afterpil soms lastig te geven. De risicowaarschuwing kan als alternatief in een flyer meegegeven worden bij de verkoop van de morning-afterpil.</p>	
<p>Morning-afterpil</p>	<p>Als u dit geneesmiddel niet tijdig na onbeschermde geslachtsgemeenschap gebruikt, dan bestaat het risico op ongewenste zwangerschap en verstoring van de menstruatiecyclus.</p>	<p>De maximale termijn waarbinnen u - na onbeschermde geslachtsgemeenschap - deze pil moet innemen bedraagt maximaal drie dagen (72 uur) bij levonorgestrel of vijf dagen (120 uur) bij ulipristal. Verwijs de klant naar de huisarts indien deze termijn is overschreden.</p>
<p>Morning-afterpil met levonorgestrel</p>	<p>Dit geneesmiddel werkt minder goed bij gelijktijdig gebruik van bepaalde andere geneesmiddelen.</p>	<p>Gebruikt u geneesmiddelen tegen epilepsie, tuberculose of HIV, of kruidenmiddelen met Sint-janskruid? Neem dan het dubbele aantal tabletten en overleg zo spoedig mogelijk na inname van de morning-afterpil met uw arts.</p>

		Als u een andere behandeling wilt, laat dan binnen 5 dagen een koperspiraaltje ('morning-afterspiraaltje') plaatsen door een arts.
Morning-afterpil met ulipristal	Dit geneesmiddel werkt minder goed bij gelijktijdig gebruik van bepaalde andere geneesmiddelen.	<p>Gebruikt u geneesmiddelen tegen maagklachten, gebruik dan een andere morning-afterpil of zorg dat u de morning-afterpil en de maagtabletten niet gelijktijdig inneemt: neem ulipristal in ten minste 12 uur NA een maagtablet zoals ranitidine. Neem ulipristal in ten minste 24 uur NA een maagtablet zoals pantoprazol of omeprazol. Neem ulipristal in ten minste 2 uur VOOR of 4 uur NA een maagtablet zoals Antagel, Gaviscon en Rennie. Overleg bij twijfel met een arts of apotheker.</p> <p>Gebruikt u geneesmiddelen tegen epilepsie, tuberculose of HIV, of kruidenmiddelen met Sint- janskruid? Gebruik dan een andere morning- afterpil.</p>

**Bijlage 4 behoort bij eindterm 18 in de exameneisen van Adviseren 1 en is hier toegevoegd omdat deze risicowaarschuwingen bekend worden verondersteld bij de examenkandidaat voor Adviseren 2.*

Bijlage 5*: Bijlage veel verkochte zelfzorgmiddelen met specifieke kenmerken en/of een risicowaarschuwing die de Assistent-drogist en Drogist moet kunnen herkennen en kunnen toepassen:

**Bijlage 5 behoort bij eindterm 18 in de exameneisen van Adviseren 1 en is hier toegevoegd omdat deze risicowaarschuwingen bekend worden verondersteld bij de examenkandidaat voor Adviseren 2.*

Middel	Werkzame stof	Indicatie	Risicowaarschuwingen die de Assistent-Drogist en Drogist moet kunnen herkennen en kunnen toepassen:
Norit	actieve kool	Diarree en vergiftigingen Specifiek kenmerk: enige middel dat gebruikt kan worden bij voedselvergiftiging en bepaalde medicatievergiftigingen	Risicowaarschuwing: De werking van de anticonceptiepil kan afnemen. Gebruik aanvullende anticonceptie als u de anticonceptiepil gebruikt. Uw ontlasting kan zwart verkleuren. Dit is ongevaarlijk. Overleg eerst met een arts als u andere medicijnen gebruikt.
Bisolvon	broomhexinehydrochloride acetylcysteïne	Vastzittende hoest Specifiek kenmerk: slijmoplossend, vanaf 2 jaar (2016 aangepast).	Risicowaarschuwing: Niet gebruiken bij kinderen onder de twee jaar. Niet gebruiken als u borstvoeding geeft. Niet gebruiken als u een maagzweer heeft of heeft gehad.
Fluimucil	acetylcysteïne	Vastzittende hoest Specifiek kenmerk: slijmoplossend, vanaf 2 jaar (2016 aangepast, was voorheen zelfs	Risicowaarschuwing: Niet gebruiken bij kinderen onder de twee jaar. Als u antibiotica gebruikt deze 2 uur voor of na de acetylcysteïne innemen. Niet gebruiken als u een maagzweer heeft of heeft gehad. Niet gebruiken als u astma of COPD heeft.

		geschikt voor zuigeling).	
Rennie	calciumcarbonaat magnesiumcarbonaat	Maagzuur	Risicowaarschuwing: Raadpleeg de bijsluiter als u ook andere medicijnen gebruikt, bijvoorbeeld op recept. Zoek eerst op in de bijsluiter of deze veilig combineren met het maagmiddel. Of overleg met arts/apotheker. Niet gebruiken als u slechte nieren heeft (eerst overleggen met huisarts). Niet innemen met grote hoeveelheden melk of zuivelproducten.
Azaron	tripelenaminehydrochloride	Insektenbeten of -steken	Risicowaarschuwing: Raadpleeg eerst de huisarts bij gebruik voor kinderen onder de 2 jaar
Trachitol	lidocaïnehydrochloride	Beginnende keelpijn Specifiek kenmerk: enige zelfzorggeneesmiddel bij keelpijn met alleen lidocaïne.	Risicowaarschuwing: Kijk in de bijsluiter of dit middel geschikt is voor zwangerschap/borstvoeding of kinderen. Niet langer gebruiken dan 1 week.
Tantum	benzydaminehydrochloride	Spier- en gewrichtsklachten Specifiek kenmerk: behoort tot de NSAID's lokaal.	Risicowaarschuwing: Niet gebruiken op wonden. Indien niet bedoeld voor handen, na gebruik handen wassen. Niet gebruiken bij kinderen. Overleg voor gebruik met arts als u astma heeft, zwanger bent of borstvoeding geeft.
Imodium tabletten/capsules	loperamidehydrochloride	Diarree Specifiek kenmerk: leeftijd vanaf 8 jaar,	Risicowaarschuwing: Gebruik dit medicijn niet langer dan twee dagen achter elkaar. Drink veel want bij heftige diarree kunt u uitdrogen. (vooral baby's en ouderen). Niet gebruiken bij bloed of slijm in de ontlasting. Niet gebruiken bij kinderen jonger dan 8 jaar.

		niet bij voedselvergiftiging.	Niet gebruiken als u een slechte lever heeft. Niet gebruiken als u zwanger bent of borstvoeding geeft. Stoppen als de ontlasting vaster wordt of als u langer dan 12 uur geen ontlasting heeft gehad.
Mucoangin	ambroxolhydrochloride	Keelpijn	Risicowaarschuwing: Niet gebruiken door kinderen onder de 12 jaar. Niet gebruiken bij zwangerschap en borstvoeding. Niet gebruiken bij slechte nierfunctie of leverfunctie. Niet langer dan 3 dagen achtereen gebruiken.
Zovirax	aciclovir	Koortslip	Risicowaarschuwing: Alleen gebruiken op de huid rond de mond en de lippen. Contact met de (binnenkant van de) mond vermijden.
Wartner	stikstof	Wratten Specifiek kenmerk: stikstofmethode tegen wratten.	
Midalgan	histaminechloride methylnicotinaat glycolmonosalicylaat	Sierpijn	Risicowaarschuwing: Niet bij kinderen jonger dan 12 jaar. Niet gebruiken op een beschadigde huid, niet op slijmvliezen of in de ogen laten komen. Niet gebruiken op rode en gezwollen pezen of gewrichten of bij pijn door een zweepslag. Na het aanbrengen mag u niet zonnen of onder de hoogtezon en moet u de handen goed wassen. Niet gebruiken op blauwe plekken. <u>Niet gebruiken direct na een heet bad of hete douche.</u>
Curanol	Hamamelis virginiana, Calendula officinalis, Echinacea pupurea, Aesculuc hippocastanum, Sulfur depuratum,	Aambeien Specifieke werking:	

	Thiamine (vitamine B1), dl- alfa-tocoferol (vitamine E)	middel tegen aambeien veroorzaakt door zwangerschap.	
O.R.S.	glucose natriumchloride natriumcitraat kaliumchloride	Uitdroging, ondersteunend middel bij diarree en verstopping Specifieke werking: middel tegen uitdroging	Risicowaarschuwing: Los het poeder op in precies de hoeveelheid water die genoemd staat op de verpakking. Het is gevaarlijk het met te weinig water in te nemen. Gebruik voor de oplossing vers kraanwater (in NL) of mineraalwater zonder prik uit fles. Als u dat niet heeft kunt u vers gekookt water gebruiken dat u even laat afkoelen.